

ВИТЯГ

із ПРАВИЛ перетинання державного кордону громадянами України (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 724)

(...) 3. Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, здійснюється за згодою обох батьків (усиновлювачів)(далі - батьки) та в їх супроводі або в супроводі осіб, уповноважених ними, які на момент виїзду з України досягли 18-річного віку.

4. Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, в супроводі одного з батьків або інших осіб, уповноважених одним з батьків за нотаріально посвідченою згодою, здійснюється:

1) за нотаріально посвідченою згодою другого з батьків із зазначенням у ній держави прямування та відповідного часового проміжку перебування у цій державі, якщо другий з батьків відсутній у пункті пропуску;

2) без нотаріально посвідченої згоди другого з батьків:

якщо другий з батьків є іноземцем або особою без громадянства, що підтверджується записом про батька у свідоцтві про народження дитини, та який (яка) відсутній у пункті пропуску;

якщо у паспорті громадянина України для виїзду за кордон, з яким перетинає державний кордон громадянин, який не досяг 16-річного віку, або проїзному документі дитини є запис про вибуття на постійне місце проживання за межі України чи відмітка про взяття на консульський облік у дипломатичному представництві або консульській установі України за кордоном;

у разі пред'явлення документів або їх нотаріально засвідчених копій:

свідоцтва про смерть другого з батьків;

рішення суду про позбавлення батьківських прав другого з батьків;

рішення суду про визнання другого з батьків безвісно відсутнім;

рішення суду про визнання другого з батьків недієздатним;

рішення суду про надання дозволу на виїзд з України громадянину, який не досяг 16-річного віку, без згоди та супроводу другого з батьків;

довідки про народження дитини, виданої відділом реєстрації актів цивільного стану, із зазначенням підстав внесення відомостей про батька відповідно до частини першої статті 135 Сімейного кодексу України ([2947-14](#)) (під час виїзду дитини за кордон у супроводі одинокої матері).

5. Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, в супроводі осіб, які уповноважені обома батьками, здійснюється за нотаріально посвідченою згодою обох батьків із зазначенням держави прямування та відповідного часового проміжку перебування у цій державі.

6. Виїзд з України дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 16-річного віку, здійснюється:

1) які проживають (перебувають) у закладах охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі, - у разі пред'явлення нотаріально посвідченої згоди керівника цього закладу та у супроводі уповноваженої ним особи;

2) які влаштовані на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї, - у разі пред'явлення оригіналу договору про влаштування дитини до прийомної сім'ї або його нотаріально засвідченої копії та у супроводі прийомних батьків або одного з них;

3) які влаштовані на виховання та спільне проживання до дитячого будинку сімейного типу, - у разі пред'явлення оригіналу договору про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу або його нотаріально засвідченої копії та у супроводі батьків-вихователів або одного з них;

4) які перебувають під опікою, піклуванням за рішенням органів опіки та піклування, - у разі пред'явлення оригіналу рішення про встановлення опіки (піклування) або його нотаріально засвідченої копії та у супроводі опікуна або піклувальника;

5) які перебувають під опікою, піклуванням за рішенням суду, - у разі пред'явлення рішення суду про встановлення опіки (піклування) або його нотаріально засвідченої копії та у супроводі опікуна або піклувальника;

6) які відповідно до договору про патронат передані органом опіки і піклування на виховання в сім'ю іншої особи (патронатного вихователя) до досягнення дитиною повноліття - у разі пред'явлення оригіналу зазначеного договору, посвідченого підписом уповноваженої особи відповідної місцевої держадміністрації або міської (за винятком міст районного значення) ради, скріпленим гербовою печаткою, або його нотаріально засвідченої копії та у супроводі патронатного вихователя.

Виїзд з України громадян, які не досягли 16-річного віку, в супроводі одного з прийомних батьків, батьків-вихователів здійснюється за нотаріально посвідченою згодою другого з батьків із зазначенням

держави прямування та відповідного часового проміжку перебування у цій державі, якщо другий з них відсутній у пункті пропуску через державний кордон.

Виїзд з України дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 16-річного віку, попередньо повинен бути погоджений із службою у справах дітей відповідної місцевої держадміністрації або міської (за винятком міст районного значення) ради у порядку, визначеному Мінсім'ямолодьспортом.

Виїзд з України дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 16-річного віку, після їх усиновлення іноземцями здійснюється у супроводі батьків-усиновлювачів у разі пред'явлення рішення суду про усиновлення або його нотаріально засвідченої копії». (...)

ВИТЯГ

із ПРАВИЛ оформлення і видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон і проїзного документа дитини, їх тимчасового затримання та вилучення (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 380)

1. Паспорт громадянина України для виїзду за кордон (далі - паспорт) і проїзний документ дитини (далі - проїзний документ) є документами, що посвідчують особу і підтверджують громадянство України особи, на яку вони оформлені, і дають право цій особі на виїзд з України і в'їзд в Україну.

2. Оформлення і видача паспорта / проїзного документа здійснюється громадянам України: які постійно проживають в Україні, - територіальними органами та підрозділами ДМС; які постійно проживають за кордоном, - МЗС, дипломатичними представництвами та консульськими установами України; які тимчасово проживають за кордоном, - дипломатичними представництвами та консульськими установами України.

У разі втрати паспорта / проїзного документа або закінчення строку його дії під час перебування в Україні громадян України, які постійно проживають за кордоном, оформлення паспорта / проїзного документа здійснюється МЗС.

(...)

4. Із заявою про оформлення паспорта можуть звертатися громадяни України, які досягли 18-річного віку.

(...)

5. Заява щодо оформлення паспорта / проїзного документа подається особисто або через своїх законних представників до:

управлінь (відділів) у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб головних управлінь, управлінь МВС в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі (далі - територіальні органи), відділів (секторів) у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб міських, районних управлінь, відділів МВС (далі - підрозділи) за місцем проживання в Україні або міжрегіональних центрів видачі паспортних документів незалежно від місця проживання в Україні;

дипломатичних представництв та консульських установ України і МЗС.

6. Заяви про оформлення паспорта / проїзного документа розглядаються протягом не більш як трьох місяців з дня подання документів (дострокове - до 10 робочих днів - оформлення паспорта / проїзного документа здійснюється за заявами громадян), а якщо поїздка пов'язана з терміновим лікуванням від'їжджаючого, від'їздом особи, яка супроводжує тяжкохворого, чи смертю родича, який проживав за кордоном, - протягом трьох робочих днів.

(...)

8. Паспорт оформляється на період до 10 років.

Дипломатичними представництвами, консульськими установами України та МЗС паспорти громадянам України, які не досягли 16 років, оформляються на строк до 5 років.

9. За видачу або продовження строку дії паспорта справляється державне мито (консульський збір).

(...)

10. Для оформлення паспорта у разі тимчасового виїзду за кордон подається:

заява-анкета встановленого зразка

паспорт громадянина України, свідоцтво про народження (для осіб віком до 16 років) (після прийняття документів повертається);

копія виданої податковим органом довідки про присвоєння ідентифікаційного номера, крім осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомляють про це відповідні державні органи;

дві фотокартки розміром 3,5 x 4,5 сантиметра;
квитанція про сплату державного мита або документ, що підтверджує право на звільнення від його сплати.

(...)

У разі оформлення паспорта / проїзного документа дипломатичним представництвом чи консульською установою України подається:

заява-анкета встановленого МЗС зразка;
документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України;
свідоцтво про народження (після прийняття документів повертається);
документ, що підтверджує постійне або тимчасове проживання за кордоном;
копія виданої податковим органом довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (у разі її наявності), крім осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомляють про це відповідні державні органи;
дві фотокартки розміром 3,5 x 4,5 сантиметра;
квитанція про сплату консульського збору або документ, що підтверджує право на звільнення від його сплати;
заява про доставку оформленого паспорта до дипломатичного представництва або консульської установи України міжнародним експрес-відправленням (за бажанням заявника).

У разі втрати за кордоном паспорта / проїзного документа додатково подається довідка компетентного органу держави, в якій втрачено паспорт / проїзний документ, а у разі зміни особою імені або прізвища - відповідний документ компетентного органу щодо підтвердження цієї зміни.

11. Особи віком від 18 до 25 років, які підлягають призову на строкову військову службу, разом із заявою про оформлення паспорта подають довідку відповідного військового комісаріату щодо можливості виїзду з України. Форма довідки затверджується Міноборони.

(...)

16. Паспорт / проїзний документ видається особисто заявникові, а у виняткових випадках також його батькам (усиновлювачам), опікунам, піклувальникам у разі пред'явлення ними свого паспорта та відповідних підтверджувальних документів або іншій особі за дорученням заявника. (...)

17. Відомості про дітей, які їдуть за кордон разом з батьками (законними представниками), вписуються в паспорти батьків чи одного з батьків (законних представників) на підставі заяви громадянина, у чий паспорт вписуються діти.

У разі потреби самостійного виїзду дитини, яка постійно проживає в Україні, за кордон оформляється проїзний документ, а у випадках, передбачених пунктом 4 цих Правил, - паспорт.

18. Оформлення паспорта / проїзного документа здійснюється на підставі заяви батьків (законних представників батьків чи дітей), а у разі, коли батьки не перебувають у шлюбі між собою, - того з них, з ким проживає дитина, справжність підпису яких засвідчено нотаріально. За наявності заперечень одного з батьків документ може бути оформлено на підставі рішення суду. Для дітей віком від 14 до 18 років у заяві зазначається відсутність обставин, що обмежують згідно із законодавством право їх виїзду за кордон.

19. На дітей, які не досягли 16-річного віку, до територіального органу або підрозділу, дипломатичного представництва чи консульської установи України та МЗС подається свідоцтво про народження (у разі потреби - свідоцтво про належність до громадянства України), а на дітей віком від 16 років - паспорт громадянина України.

На дітей віком від 5 до 18 років, які виїжджають разом із законними представниками і відомості про яких вписуються у їх паспорти, подаються фотокартки, що вклеюються у ці паспорти і скріплюються печаткою. Для оформлення паспорта / проїзного документа фотокартки подаються незалежно від віку дитини.

20. Проїзний документ оформляється на три роки або до досягнення дитиною 18-річного віку.

21. За видачу паспорта особі, яка не досягла 16 років, проїзного документа державне мито (консульський збір) не справляється.

ВИТЯГ

**із ПРАВИЛ організації виїзду дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення
(зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 212 від 14.02.2007, № 779 від 03.09.2008, №
1332 від 21.12.2011)**

1. Цей Порядок регламентує виїзд організованої групи (дві і більше дитини) дітей віком від 6 до 18 років (далі - група дітей) за кордон на відпочинок та оздоровлення за попередньо визначеними та затвердженими маршрутом і програмою перебування.

Дія цього Порядку не поширюється на виїзд дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення з батьками (опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями), у туристичну подорож

та з іншою метою (участь у міжнародних заходах, освітніх, культурних, спортивних програмах тощо).
(...)

4. Оформлення виїзду групи дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення проводиться за наявності у кожної дитини проїзного документа, що видається в установленому порядку органом внутрішніх справ за місцем проживання дитини.

5. Погодження списку групи дітей та надання згоди на їх виїзд за кордон на відпочинок та оздоровлення здійснюються за місцем проживання дітей Міністерством освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, відповідними структурними підрозділами з питань сім'ї, молоді та спорту обласних, Київської і Севастопольської міських держадміністрацій.

У разі відмови у погодженні списку дітей або наданні згоди організатору в п'ятиденний строк надається вмотивована відповідь.

(...)

7. Під час перетинання державного кордону в пунктах пропуску службова особа Держприкордонслужби після закінчення перевірки у дітей та супроводжуваних осіб документів на право в'їзду в Україну або виїзду з України проставляє на списку штампи з відмітками "Виїзд" або "В'їзд", а також "Державний кордон перетнули" та зазначає загальну чисельність осіб, які виїхали та повернулися, у тому числі супроводжуваних.

8. Після повернення групи дітей в Україну організатор протягом п'яти днів подає список та згоду з відмітками про перетинання державного кордону та їх завірені копії відповідному органу, який видав згоду на виїзд групи дітей за кордон.

Завірені організатором копії списку та згоди з відмітками про перетинання державного кордону залишаються в органі, який видав згоду на виїзд групи дітей за кордон. Оригінали списку та згоди зберігаються в організатора протягом трьох років.

8-1. Після прибуття групи дітей на територію держави, де вони відпочиватимуть та оздоровлюватимуться, організатор протягом доби повідомляє закордонній дипломатичній установі України про місце і строк перебування групи, кількість дітей та контактні телефони осіб, що їх супроводжують.

9. У разі коли дитина з групою не повернулася в Україну, організатор протягом доби повідомляє про місце її перебування орган, який видав згоду на виїзд групи дітей за кордон, та закордонну дипломатичну установу України на території держави, де перебували діти, про причини неповернення чи зміну строку повернення дитини з узгодженням дати та умов її повернення в Україну.

Закордонна дипломатична установа України після отримання такого повідомлення оперативно встановлює причини неповернення та в триденний строк інформує про це МЗС. На підставі отриманої інформації МЗС надсилає повідомлення Мінсім'ямолодьспорту та вживає заходів до повернення дитини в Україну.

10. Перебування групи дітей за кордоном на відпочинку та оздоровленні фінансується за рахунок сторони, яка направляє або приймає дітей (за домовленістю сторін) згідно з укладеним договором (контрактом), а також коштів батьків (опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів) та інших джерел.(...)